

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Ὑπὲρ Μαντιθέου §§4-6.4

Ἡμᾶς γὰρ ὁ πατήρ πρὸ τῆς ἐν Ἑλλησπόντῳ συμφορᾶς ὡς Σάτυρον τὸν ἐν τῷ Πόντῳ δαιτησομένους ἐξέπεμψε, καὶ οὔτε τῶν τειχῶν καθαιρουμένων <ἐπεδημοῦμεν> οὔτε μεθισταμένης τῆς πολιτείας, ἀλλ' ἤλθομεν πρὶν τοὺς ἀπὸ Φυλῆς εἰς τὸν Πειραιᾶ καταλθεῖν πρότερον πένθ' ἡμέραις. Καίτοι οὔτε ἡμᾶς εἰκὸς ἦν εἰς τοιοῦτον καιρὸν ἀφιγμένους ἐπιθυμεῖν μετέχειν τῶν ἀλλοτρίων κινδύνων, οὔτ' ἐκεῖνοι φαίνονται τοιαύτην γνώμην ἔχοντες ὥστε καὶ τοῖς ἀποδημοῦσι καὶ τοῖς μηδὲν ἐξαμαρτάνουσι μεταδιδόναι τῆς πολιτείας, ἀλλὰ μᾶλλον ἠτίμαζον καὶ τοὺς συγκαταλύσαντας τὸν δῆμον. Ἐπειτα δὲ ἐκ μὲν τοῦ σανιδίου τοὺς ἰππεύσαντας σκοπεῖν εὐηθὲς ἐστίν· ἐν τούτῳ γὰρ πολλοὶ μὲν τῶν ὁμολογούντων ἰππεύειν οὐκ ἔνεισιν, ἔνιοι δὲ τῶν ἀποδημούντων ἐγγεγραμμένοι εἰσίν.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1.

α. Με βάση το αρχαίο κείμενο να επιλέξετε από τις παρακάτω διατυπώσεις εκείνη με την οποία ολοκληρώνεται ορθά το νόημα (μονάδες 3), και στη συνέχεια να αιτιολογήσετε κάθε επιλογή σας γράφοντας τις **λέξεις/φράσεις** του αρχαίου κειμένου που την επιβεβαιώνουν (μονάδες 3):

Σύμφωνα με τα ὅσα υποστηρίζει ο Μαντίθεος ...

- 1) α. ο Σάτυρος ἦταν ὁ πατέρας τους που τους ἔστειλε στον Πόντο.
β. ο Σάτυρος ἦταν ὁ βασιλιάς του Πόντου.
- 2) α. ὅσοι ἐπέστρεψαν στην Αθήνα μετὰ τον Πελοποννησιακὸ πόλεμο ἀποκλείονταν ἀπὸ τα δημόσια αξιώματα.
β. ὅσοι ἐπέστρεψαν στην Αθήνα πρὸς τὸ τέλος τοῦ τυραννικοῦ καθεστώτος ἀποκλείονταν ἀπὸ τα δημόσια αξιώματα.
- 3) α. ἡ ἀναγραφὴ τοῦ ὀνόματος τοῦ Μαντίθεου στο σανίδιο ἦταν ἰσχυρὴ ἀπόδειξη.
β. ἡ ἀναγραφὴ τοῦ ὀνόματος τοῦ Μαντίθεου στο σανίδιο δὲν ἦταν ἐγκυρὴ ἀπόδειξη.

β. «...οὔτε ἡμᾶς εἰκὸς ἦν εἰς τοιοῦτον καιρὸν ἀφιγμένους ἐπιθυμεῖν μετέχειν τῶν ἀλλοτρίων κινδύνων, οὔτ' ἐκεῖνοι φαίνονται τοιαύτην γνώμην ἔχοντες»:

- 1) Ποιους ἀκριβῶς ἐννοεῖ ὁ Μαντίθεος με τὶς ἀντωνυμίες «**ἡμᾶς**» καὶ «**ἐκεῖνοι**»; (μονάδες 2)
- 2) Σε τι ἀκριβῶς ἀναφέρεται ὁ Μαντίθεος με τὴ φράση «**εἰς τοιοῦτον καιρὸν**»; (μονάδες 2)

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Δήμου καταλύσεως άπολογία §§13-14

Ο ομιλητής προσπαθεί κατά τη δοκιμασίαν του να αποδείξει ότι, μολονότι παρέμεινε στην Αθήνα την περίοδο της διακυβέρνησης των Τριάκοντα, δεν υπήρξε συνεργός ή ομοϊδεάτης τους.

Γι' αυτό ακριβώς δαπανούσα περισσότερα από όσα μου καθόριζε η πόλη, για να θεωρούμαι δηλαδή από σας και καλύτερος και, αν κάποτε μου συνέβαινε κάποια ατυχία, να την αντιπαλεύω (ενώπιόν σας) καλύτερα. Όλα αυτά τα στερήθηκα στην ολιγαρχία. Γιατί, δεν έκριναν άξιο να αναγνωρίζεται ευγνωμοσύνη σ' αυτούς που είχαν γίνει πρόξενοι κάποιου καλού για τη δημοκρατία, αλλά τιμούσαν όσους είχαν διαπράξει πολλά κακά σε βάρος σας, γιατί αυτό το κριτήριο λάμβαναν υπόψη τους από μας (που είχαμε μείνει στην Αθήνα). Αφού αναλογιστείτε όλα αυτά, δεν πρέπει να θεωρείτε τους λόγους αυτών πιστευτούς αλλά να κρίνετε από τα έργα που έχει κάνει ο καθένας. Γιατί εγώ, άνδρες δικαστές, ούτε με τους τετρακόσιους μπλέχτηκα· Αλλιώς, όποιος θέλει από τους κατηγορούς, ας πάρει το λόγο και ας το αποδείξει· ούτε πάλι, όταν ανέλαβαν οι τριάντα τύραννοι, κανείς θα αποδείξει ότι έγινα βουλευτής ή ανέλαβα κάποια δημόσια θέση. Επομένως, αν, παρόλο που μου ήταν δυνατό να αναλάβω εξουσία, το αρνήθηκα, δικαιούμαι τώρα από σας να τιμηθώ· αν όμως οι τότε ισχυροί με θεώρησαν ανάξιο να με καταστήσουν μέλος της εξουσίας, πώς λοιπόν φανερότερα παρά έτσι θα μπορούσα να αποδείξω ότι οι κατηγοροί ψεύδονται;

Μτφρ. Γ.Α. Ράπτης

B4. Να βρείτε στο αρχαίο διδαγμένο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **πατρίδα, συνέλευση, εφημερίδα, άσχημος, άγραφος.**

Μονάδες 10

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Κατά Έρατοσθένους §§92-94.1

(έκδ. του Albini, U. Φλωρεντία: Sansoni, 1955)

Ο Λυσίας κατηγορεί τον Ερατοσθένη ότι ως ένας από τους Τριάκοντα προκάλεσε τον φόνο του αδελφού του, του Πολέμαρχου. Πλησιάζοντας στο τέλος του λόγου του και πριν κατέβει

από το βήμα, ο ρήτορας αιτιολογεί την πρότασή του για θανατική καταδίκη του κατηγορουμένου και προσπαθεί να μεταπείσει τους δικαστές που σκόπευαν να ψηφίσουν για την αθώωσή του.

*Βούλομαι δὲ ὀλίγα ἐκατέρους ἀναμνήσας καταβαίνειν, τοὺς τε ἐξ ἄστεως καὶ τοὺς ἐκ Πειραιῶς, ἵνα τὰς ὑμῖν διὰ τούτων γεγενημένας συμφορὰς παραδείγματα ἔχοντες τὴν ψῆφον φέρητε. Καὶ πρῶτον μὲν ὅσοι ἐξ ἄστεώς ἐστε, σκέψασθε **ὅτι ὑπὸ τούτων οὕτω σφόδρα ἤρχεσθε**, ὥστε ἀδελφοῖς καὶ ὑέσι καὶ πολίταις ἠναγκάζεσθε πολεμεῖν τοιοῦτον πόλεμον, ἐν ᾧ ἠττηθέντες μὲν τοῖς νικήσασι τὸ ἴσον ἔχετε, νικήσαντες δ' ἂν τούτοις ἐδουλεύετε. Καὶ τοὺς ἰδίου οἴκου οὔτοι μὲν ἂν ἐκ τῶν πραγμάτων μεγάλους ἐκτήσαντο, ὑμεῖς δὲ διὰ τὸν πρὸς ἀλλήλους πόλεμον ἐλάττους ἔχετε· συνωφελεῖσθαι μὲν γὰρ ὑμᾶς οὐκ ἤξιον, συνδιαβάλλεσθαι δ' ἠνάγκαζον, εἰς τοσοῦτον ὑπεροψίας ἐλθόντες ὥστε οὐ τῶν ἀγαθῶν κοινοῦμενοι πιστοὺς ὑμᾶς ἐκτῶντο, ἀλλὰ τῶν ὄνειδῶν μεταδιδόντες εὔνους ᾤοντο εἶναι.*

τὰ ὄνειδη: οι αισχρές πράξεις, τα αίσχη

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Γ1. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «**Βούλομαι δὲ ὀλίγα ... ἂν τούτοις ἐδουλεύετε**».

Μονάδες 20

Γ4. α. Να προσδιορίσετε τη συντακτική λειτουργία των υπογραμμισμένων λέξεων του κειμένου:

παραδείγματα: είναι ΣΤΟ

πόλεμον: είναι ΣΤΟ

τούτοις: είναι ΣΤΟ

τῶν ἀγαθῶν: είναι ΣΤΟ

ὑμᾶς: είναι ΣΤΟ

(μονάδες 5)

β. «**ὅτι ὑπὸ τούτων οὕτω σφόδρα ἤρχεσθε**»: Να αναγνωρίσετε το είδος της πρότασης και να δικαιολογήσετε τον τρόπο εισαγωγής και εκφοράς της στο πλαίσιο της επιχειρηματολογίας του ομιλητή. (μονάδες 5)

Μονάδες 10